

УДК 371.315

Гуцол М.

Івано-Франківський національний медичний університет

м. Івано-Франківськ

**ФАСИЛІТАЦІЯ, ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ПЕДАГОГІЧНОГО
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ**

У статті розглядаються проблеми навчання, їх методи, поєднує професійну підготовку і особистісний розвиток майбутніх медиків. Фасилітація — це один із методів, який допомагає полегшити процес спільного прийняття рішення. Особливо корисним як метод, стає під час навчання в різних умовах і є дієвою продуктивною технологією в управлінні педагогічними методами у закладі вищої освіти України. Основний зміст якої, вкладається у положення-висловлювання фасилітатора. Фасилітатор- викладач перетворює процес викладення інформації у зручний і легкий для всіх її учасників, допомагає групі зрозуміти мету й підтримує позитивну групову динаміку для досягнення цієї мети у процесі дискусії, не захищаючи при цьому жодну з позицій.

Ключові слова: фасилітація, викладач-фасилітатор, комунікація, педагогічні технології, пізнавальні методи, групові форми роботи.

The article examines the problems of training, their methods, combines professional training and personal development of future doctors. Facilitation is one method that helps facilitate the shared decision-making process. It becomes especially useful as a method during training in various conditions and is an effective and productive technology in the management of pedagogical methods in the institution of higher education of Ukraine. The main content of which is

included in the position-statement of the facilitator. Facilitator-teacher turns the process of presenting information into a convenient and easy one for all its participants, helps the group to understand the goal and supports positive group dynamics to achieve this goal in the discussion process, without defending any of the positions.

Key words: *facilitation, teacher-facilitator, communication, pedagogical technologies, cognitive methods, group forms of work*

Війна в Україні надала нові виклики для кожного із нас. Покликала приймати неординарні рішення, самовдосконалюватися та удосконалювати вже вивчені, апробовані методи навчання у ЗВО України. Готувати якісний освітній рівень для наших майбутніх медиків, (особливо в теперішній час) маємо, ми – викладачі, модератори, тож освітні потреби сучасних здобувачів вищої освіти постійно мотивують до підвищення власної професійної кваліфікації, для того щоб потім її застосовувати на практиці. Розмаїття методів фасилітації, та застосування їх на практиці окремий методичний інструментарій групових форм роботи.

Кембриджський словник дає пояснення терміну “фасилітація” - “робити щось можливим або легшим”. Вперше питання фасилітації у педагогічній практиці було розглянуте американським психотерапевтом та педагогом Карлом Роджерсом у книзі “Свобода вчитися”. Він стверджував, що розуміння і прийняття викладачем студента таким як він є, без авторитарного тиску робить процес виховання та навчання результативним. Галіціан О. А. Переконає, що “процес фасилітації означає сприяння процесу саморозвитку”. Група нідерландських науковців - Тіна Друд Дью, Торкіл Торсен, Франс Бох Вальдорф та Маріус Бростром Каусгаард (Tina Drud Due, Thorkil Thorsen, Frans Boch Waldorff and Marius Brostrøm Kousgaard) - визначає “фасилітацію” як метод поетапного покращення якості, іншими словами процес змін на краще. За їх словами “фасилітатор” виступає в 4х ролях: вчитель, адміністратор (користувач з

повним доступом до всіх ресурсів), рівноправний учасник та керівник. Фасилітація у груповій практиці означає “підтримувати вмотивованість групи на виконанні завдань та досягненні цілей, що є визначальним у перетворенні групи в команду”, для нас в медичному ЗВО України для вивчення іноземних мов це є дуже необхідним та важливим. Студенти вчаться розгледіти основні факти, виходячи за звичні рамки: хто, що, де і коли, а основне — чому. Іншими словами “фасилітувати” означає допомагати студентам медичного ЗВО розвиватися своїм шляхом, у зручному для них темпі шляхом осмислення і дії. Це означає процес навчання направлений на студента, що відповідає принципу “студентоцентризм”.

Педагог К. Роджерс виділив основні принципи щодо методу навчання “фасилітації” :

1. Довіра в групі та в кожному індивідуумі.
2. Чіткі і зрозумілі цілі кожного індивідуума, так само як і групи загалом.
3. Впевненість у бажанні кожного учасника групи втілити значущі для них цілі, що є мотивувальним елементом у навчанні.
4. Доступність матеріалів для навчання.
5. Фасилітатор — це живий ресурс, який може використовувати група.
6. Фасилітатор враховує і зміст навчання та емоційне ставлення.
7. Фасилітатор є рівноправною частиною групи: і студентом, і виразником своєї точки зору.
8. Фасилітатор не примушує приймати його думки та ідеї, проте кожен має відповідати за свій вибір.
9. Під час роботи фасилітатор уважно слідує за вираженням емоцій.
10. Фасилітатор сам розпізнає і визначає межі свого впливу.

Основна риса методу “фасилітації” - участь викладача у роботі групи, як рівноправного учасника. Викладач стає “фасилітатором”, направляючим. Чинники, які вирізняють викладача і “фасилітатора”:

- викладач визначає, що студент має знати, студенти, працюючи з фасилітатором визначають, яка інформація їм потрібна;
- викладач дістає інформацію, а фасилітатор показує, як знайти інформацію, потрібну студентам;
- викладач оцінює студента, з фасилітатором успішна взаємодія з усіма учасниками — показник прогресу;
- викладач стоїть перед групою, а фасилітатор поміж учасниками;
- викладач знає відповіді, а фасилітатор спонукає шукати альтернативи.

“Фасилітація” як педагогічний метод навчання дає можливість спілкуватися і співпрацювати, створювати новий продукт, творити, критично мислити, розв’язувати проблеми, оцінювати ситуацію і діяти відповідно.

Можна визначити такі основні дескриптори терміну “фасилітація” стосовно методу навчання:

- рівноправна взаємодія усіх учасників групи: участь у процесі навчання та контроль його змісту і напрямку;
- засвоєння нового матеріалу відбувається в процесі взаємодії учасників та базується на розв’язанні практичних, соціальних, особистих та пошукових проблем;
- керованість процесом взаємодії відбувається непомітно;
- використання всіх доступних ресурсів усіма учасниками, в тому числі й “фасилітатора”;
- визначення рівня своїх досягнень — основний метод оцінювання прогресу чи успіху.

Варто зазначити, що нині розроблено й апробовано велику кількість методик, технік і технологій, що використовуються для фасилітації. Отже, студентам медичного закладу вищої освіти треба практично володіти методиками фасилітації, тому що робота медика вимагає від фахівця готовності здійснювати фасилітацію в роботі з пацієнтами й медичним колективом. Адже запорукою успіху є якісні характеристики особистості фасилітатора, його цінності й ставлення, що сприяють розвитку цінностям і ставленням здобувачів вищої медичної освіти в Україні.

Отже, можна дійти висновку, що упровадження фасилітаційних методів і прийомів під час професійної підготовки фахівців медичної сфери на заняттях з іноземної мови, зокрема латинської, має бути систематичним і наскрізним у використанні й стосуватися розвитку фасилітативних навичок не тільки викладачів ЗВО, а й студентів. Зокрема, на особливу увагу науковців заслуговують техніки фасилітації, детальне обґрунтування механізму їх дії та впливу на особистість студента. Окремим аспектом подальших наукових досліджень може бути створення педагогічних умов для реалізації фасилітативної взаємодії в теорії й практиці професійної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галіцян О.А., Сутність і структура педагогічної фасилітації вчителя /https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/9/statti/galic_an.htm [електронний ресурс]
2. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник. К.: Академвидав, 2015. 304с.
3. Книга для вчителя іноземної мови: довідково-методичне видання / Упоряд. О. Я. Коваленко, І. П. Кудіна. Харків: Торсінг Плюс, 2005. 240 с.

4. Кошечко Н. Фасилітація як інноваційна технологія управління педагогічними конфліктами у закладах вищої освіти. Вісник КНУ імені Т.Г. Шевченко. Педагогіка. 2018. № 2 (8). С. 24–29.
5. Олійник Л.Й. Інноваційні технології викладання іноземних мов [Електронний ресурс] // http://www.rusnauka.com/Page_ru.htm.
6. Саєнко Н.С. Реалізація принципів гуманізації та гуманітаризації медичної освіти у навчанні іноземних мов. Наукові записки. Збірник наукових статей Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. 2011, Вип. №93, К.: Вид. НПУ ім.М.П.Драгоманова, С.158-166.
7. Carl Rogers. Freedom to learn, 1969. [електронний ресурс] / Режим доступу: <https://principlesoflearning.wordpress.com/dissertation/chapter-3-literature-review-2/the-human-perspective/freedom-to-learn-rogers-1969>
8. Фасилітація. Модерація [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://jak.magey.com.ua/articles/fasilitacija-moderacija-mediacija.html>.
9. Цілі і техніка фасилітації [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.com/16330826/psihologiya/tsili_tehnika_fasilitatsiyi.

УДК: 811.111:004.738.5-044.247

Дубневич Н., Турчин І.

**Львівський національний університет природокористування,
м. Дубляни, Україна**

SOCIAL MEDIA INTEGRATION IN UBIQUITOUS ENGLISH LEARNING TOOLS: ENHANCING LANGUAGE ACQUISITION

У цій статті досліджується інтеграція соціальних мереж в повсюдні інструменти та потенційні переваги для тих, хто вивчає англійську мову. Останніми роками інтеграція соціальних мереж стає все